

Dosar nr. ...

Operator de date cu caracter personal nr. 4087

ROMÂNIA
TRIBUNALUL VÂLCEA - SECȚIA I CIVILĂ
ÎNCHEIERE

Ședința publică din 16 decembrie 2024

Instanța constituită din:

Președinte: ...

Asistent judiciar: ...

Asistent judiciar: ...

Grefier: ...

Pe rol fiind soluționarea acțiunii formulate de reclamantul ... în contradictoriu cu pârâta ..., având ca obiect revizuire pensie.

La apelul nominal făcut în ședința publică a răspuns avocat ..., pentru reclamantul lipsind pârâta.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează că procedura de citare este legal îndeplinită, iar pârâta a depus răspunsul solicitat, după care:

Tribunalul pune în discuție sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu următoarea chestiune de drept: „Interpretarea dispozițiilor art. 51 alin. 10 din Legea nr. 94/1992 și art. IX din OUG nr. 59/2017, în sensul de a stabili dacă, în urma actualizărilor cuantumului pensiei de serviciu conform art. 51 alin. 10 din Legea nr. 94/1992, poate fi depășit plafonul prevăzut la art. IX din OUG nr. 59/2017 (media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu)”.

Avocat ..., pentru reclamantul, precizează că este de acord cu sesizarea propusă de instanță, solicitând a se adresa și întrebarea menționată în punctul de vedere depus la dosar.

Instanța rămâne în pronunțare asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție.

TRIBUNALUL,

Expunerea litigiului:

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Vâlcea la data de 08 august 2024, reclamantul a chemat în judecată pe pârâta, solicitând revizuirea drepturilor de pensie începând cu data de 01.01.2024, în sensul obligării pârâtei la stabilirea în mod corect și legal a drepturilor de pensie ce i se cuvin, precum și a restituirii diferențelor de pensie reținute nelegal, sume ce urmează a fi actualizate cu indicii de inflație și la care să se adauge dobânda legală începând cu data scadenței fiecăreia dintre sume și până la data plății efective.

Totodată, solicită anularea adresei nr. G 41.572/29.07.2024, emisă de pârâtă în soluționarea cererii de revizuire.

În motivare, reclamantul arată că este pensionat prin decizia nr. 239805 din 25.09.2018, începând cu 12.09.2018, fiind beneficiar al pensiei de serviciu acordate în baza Legii nr. 7/2016, pentru modificarea și completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi.

Precizează că, până în luna decembrie 2023, cuantumul drepturilor de pensie pe care le-a încasat a fost de 7.658 lei, pensia brută fiind în cuantum de 8.287 lei, iar impozitul aferent în cuantum de 629 lei. În data de 03.01.2024 a primit cuponul de pensie, cu pensia de serviciu modificată, fără a fi însoțit de o decizie de revizuire sau o explicitare a calculului pe care le-a efectuat parata, suma stabilită cu titlu de pensie după reținerea impozitului fiind tot de 7.658 lei, iar

pensia bruta fiind in cuantum de 9.084 lei, cu un impozit reținut în cuantum de 1.426 lei. Din conținutul aceluiași cupon de pensie rezultă că deși a fost majorată valoarea punctului de pensie de la 1.785 lei la 2.032 lei, totalul drepturilor pe care le-a încasat (pensia neta) au fost identice cu cele avute anterior preținsei indexări.

Apreciază că suma stabilita de parata cu titlu de drepturi de pensie lunara nu poate fi acceptata si nici înțeleasă, întrucât pensia rezultată este mai mică cu suma de 3.322 lei. Astfel, față de pensia de serviciu din luna decembrie 2023, în sumă de 8.287 lei, la care s-a reținut un impozit de 629 lei, rezultând o pensie netă de 7.658 lei, (conform cuponului), în luna ianuarie 2024, a primit cuponul cu pensia de serviciu prețins indexată, în sumă de 9.084 lei (un procent de 9,6%, și nu de 13,8% cât este legal), la care s-a reținut un impozit de 1.426 lei, rezultând o pensie tot de 7.658 lei, față de cât ar fi trebuit să fie pensia de serviciu indexată cu 13,8%, adică 11.978 lei (pensie de serviciu brută recunoscută de Casa Județeană de Pensii Vâlcea în adresa de răspuns), la care trebuia să se rețină un impozit pe venit de 998 lei rezultând o pensie netă de plată în sumă de 10.980 lei.

Învederează că pensia de serviciu indexată are 2 componente: - componenta contributivă (pensie de asigurări sociale) în sumă de 7.694 lei determinată prin înmulțirea punctajului de 3,78597 cu valoarea punctului de pensie de 2.032 lei; - componenta necontributivă (de la bugetul de stat) în sumă de 4.284 lei, determinată ca diferență între pensia brută și pensia contributivă (11.978 lei - 7.694 lei).

În fapt, pensia netă de plată indexată în luna ianuarie 2024 a fost „înghețată” la nivelul cuantumului drepturilor nete în plată la data pensionării (septembrie 2018), astfel cum susține chiar pârâta în adresa de răspuns, ceea ce reclamantul consideră că este nelegal, în condițiile în care plafonarea pensiilor de serviciu privește exclusiv cuantumul pensiei de serviciu la momentul stabilirii acesteia, neputând fi aplicată pentru a înlătura beneficiul actualizării cu rata medie anuală a inflației, această actualizare fiind ulterioară operațiunii de stabilire a pensiei de serviciu. Nu există o dispoziție legală care să interzică indexarea pensiilor de serviciu plafonate, plafonarea cuantumului pensiei de serviciu fiind rezultatul unui calcul, ca orice alt calcul efectuat pentru stabilirea oricărei alte pensii.

Prin urmare, reclamantul apreciază că, față de dispozițiile legale aplicabile, pensia trebuia indexata cu 13,8%, indexare care vizează atât valoarea punctului de pensie cât și cuantumul pensiei de serviciu.

Reclamantul a mai contestat și modul greșit în care a fost calculat impozitul pe venit corespunzător pentru pensia din sistemul public.

În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 107 alin. (1) și următoarele din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, art. 51 alin. (10) din Legea nr. 94/1992, republicata și art. IX alin. (1) din O.U.G. nr. 59/2017, art. 84 alin (6) și art. 104 din Legea nr. 360/2023, art. 101 alin. (2) lit. (b) din Codul fiscal.

În urma comunicării cererii de chemare în judecată pârâta nu a depus întâmpinare.

La termenul de judecată din 14.10.2024 tribunalul a pus în discuția părților aplicabilitatea în cauză a dispozițiilor OUG nr. 62/2024 și a solicitat acestora să formuleze puncte de vedere cu privire la eventuala incidență a actului normativ menționat, precum și, dacă este cazul, de a formula propuneri cu privire la obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu chestiunea sau chestiunile de drept de a căror dezlegare depinde soluționarea litigiului.

Subsecvent, în ședința publică din 16.12.2024, tribunalul a pus în discuția părților sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Interpretarea dispozițiilor art. 51 alin. 10 din Legea nr. 94/1992 și art. IX din OUG nr. 59/2017, în sensul de a stabili dacă, în urma actualizărilor cuantumului pensiei de serviciu conform art. 51 alin. 10 din Legea nr. 94/1992, poate fi depășit plafonul prevăzut la art. IX din OUG nr. 59/2017 (media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu)”.

Cu privire la admisibilitatea sesizării, tribunalul reține următoarele:

Conform art. 1 și 2 din OUG nr. 62/2024, dacă în cursul judecării proceselor având ca obiect stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, ori stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale acestei categorii de personal, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

Art. 4 din ordonanța de urgență prevede că dispozițiile acesteia se completează cu cele ale Codului de procedură civilă, care la art. 519 dispune că „*Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată*”.

Din analiza coroborată a dispozițiilor art. 1 și 2 din OUG nr. 62/2024 și ale art. 519 din Codul de procedură civilă rezultă condițiile de admisibilitate pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea unor chestiuni de drept, respectiv: (i) existența unei cauze aflate în curs de judecată; (ii) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac; (iii) să existe o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei; (iv) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Astfel, spre deosebire de sesizarea ÎCCJ în condițiile dreptului comun reprezentat de art. 519 din Codul de procedură civilă, în cazul procedurii instituite de OUG nr. 62/2024 nu mai este prevăzută condiția noutății chestiunii de drept ce se solicită a fi lămurită și nici cea ca autorul sesizării să fie un complet care judecă în ultimă instanță.

Aplicând condițiile de admisibilitate menționate mai sus la situația din speță, se reține mai întâi că tribunalul a fost investit cu soluționarea, în primă instanță, a unei cauze ce are ca obiect stabilirea drepturilor de pensie ale reclamantului, care anterior pensionării a fost angajat în cadrul unei instituții publice (Curtea de Conturi) și în prezent beneficiază de o pensie de serviciu plătită în parte de la bugetul de stat.

Cu privire la condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, se reține că reclamantul se plânde de neindexarea pensiei sale de serviciu cu rata inflației, indexare prevăzută de art. 51 alin. 10 din Legea nr. 94/1992 („*Pensiile de serviciu stabilite în condițiile prezentei legi se actualizează, din oficiu, în fiecare an, cu rata medie anuală a inflației, indicator definitiv, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică*”).

Din răspunsurile părții la cererile administrative ale reclamantului rezultă că, deși pensia de serviciu brută a acestuia a fost indexată cu indicele de inflație începând cu luna ianuarie 2024, cuantumul net al pensiei a rămas același, ca urmare a imposibilității depășirii plafonului prevăzut la art. IX din OUG nr. 59/2017 („*Cuantumul net al pensiilor de serviciu stabilite în baza prevederilor (...) Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, cu modificările și completările ulterioare, (...) nu poate fi mai mare decât media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu, respectiv al indemnizației pentru limită de vârstă*”). Astfel, părțile arată că, spre deosebire de (spre exemplu) pensiile de serviciu ale militarilor, legiuitorul nu a prevăzut actualizarea cuantumulului net al pensiilor de serviciu stabilite în baza Legii nr. 94/1992, astfel că, în temeiul art. IX din OUG nr. 59/2017, acesta rămâne plafonat și nu se mai majorează prin actualizare.

Dimpotrivă, reclamantul susține că plafonul prevăzut de art. IX din OUG nr. 59/2017 trebuie respectat numai la momentul stabilirii pensiei de serviciu, însă acesta nu împiedică actualizarea ulterioară a cuantumului pensiei cu rata inflației, în temeiul dispozițiilor art. 51 alin. 10 din Legea nr. 94/1992.

Tribunalul apreciază că ambele interpretări propuse de părți sunt rezonabile și își găsesc argumente în conținutul dispozițiilor legale invocate, astfel că este îndeplinită condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei dezlegare depinde soluționarea pe fond a cauzei deduse judecății.

De asemenea, este întrunită și cea din urmă condiție de admisibilitate a sesizării, nefiind identificate vreun recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici o statuare anterioară a Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra chestiunii de drept în discuție.

Punctele de vedere ale părților cu privire la chestiunea de drept:

Așa cum rezultă din cele expuse anterior, reclamantul susține că dispozițiile art. IX din OUG nr. 59/2017 reglementează un plafon aplicabil la momentul stabilirii pensiei de serviciu, însă nu împiedică actualizarea ulterioară a cuantumului pensiei nete potrivit dispozițiilor art. 51 alin. 10 din Legea nr. 94/1992.

Pârâta consideră că pensia de serviciu netă stabilită în baza dispozițiilor Legii nr. 94/1992 nu poate depăși plafonul prevăzut la art. IX din OUG nr. 59/2017 nici în urma actualizărilor anuale cu rata inflației, neexistând o dispoziție legală care să prevadă actualizarea cuantumului net al pensiei peste acest plafon, reprezentat de media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu.

Punctul de vedere al completului de judecată cu privire la chestiunea de drept:

Instanța consideră că interpretarea propusă de reclamant este cea corectă. Se observă că, anterior intrării în vigoare a OUG nr. 59/2017, dispozițiile art. 51 din Legea nr. 94/1992 prevedeau stabilirea pensiei de serviciu a auditorilor Curții de Conturi în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de media veniturilor brute lunare realizate, cu caracter permanent, corespunzătoare ultimelor 12 luni de activitate anterioare lunii în care se depune cererea de pensionare (alin. 2), precum și actualizarea cuantumului pensiei ori de câte ori se majora salariul de bază al auditorilor publici externi aflați în activitate, prin aplicarea aceluiași procent de majorare (alin. 10).

Scopul declarat (în expunerea de motive) al reglementărilor introduse prin OUG nr. 59/2017 a fost acela de a asigura respectarea principiului echității pentru pensionari, prin prevenirea adâncirii discrepanțelor existente între diferite categorii de pensionari, determinate de cuantumul pensiilor de serviciu care este vădit mai mare față de pensia medie din sistemul public de pensii. Întrucât prin Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, proaspăt intrată în vigoare, erau prevăzute creșteri anuale semnificative ale salariilor, era necesară modificarea mecanismului de actualizare a pensiilor de serviciu, astfel încât aceasta să nu se mai realizeze în raport cu majorarea salariilor personalului aflat în activitate, ceea ce ar fi condus atât la adâncirea discrepanțelor, cât și la efecte negative considerabile asupra bugetului de stat.

Prin urmare, modificările aduse Legii nr. 94/1992 prin OUG nr. 59/2017 au vizat prevederile art. 51 alin. 10, în sensul înlocuirii mecanismului de actualizare a cuantumului pensiei pe baza creșterii salariilor personalului în activitate cu o actualizare anuală cu rata medie a inflației, precum și reglementarea unui plafon al cuantumului pensiei nete, care nu poate depăși media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu.

Nu rezultă însă, din textul legal, o eventuală intenție a legiuitorului de a „îngheta” definitiv cuantumul pensiilor de serviciu în limita unui plafon nominal existent la data inițială a stabilirii dreptului la pensie, care să nu poată fi depășit nici în urma actualizărilor anuale cu rata inflației. În condițiile în care, potențial, dreptul la încasarea pensiei se exercită pentru o perioadă ce poate atinge mai multe decenii, este evident că o astfel de plafonare la un nivel existent la momentul stabilirii pensiei ar conduce treptat la diminuarea până la dispariția completă a beneficiului pensiei de serviciu, ca urmare a procesului de devalorizare inevitabilă a monedei.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 1 și 2 din OUG nr. 62/2024, tribunalul va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru

dezlegarea chestiunii de drept puse în discuție și va suspenda judecata cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:

În temeiul art. 1 și 2 din OUG nr. 62/2024,
Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept, referitoare la interpretarea art. 51 alin. 10 din Legea nr. 94/1992 și art. IX din OUG nr. 59/2017: „În urma actualizărilor cuantumului pensiei de serviciu conform art. 51 alin. 10 din Legea nr. 94/1992, poate fi depășit plafonul prevăzut la art. IX din OUG nr. 59/2017 (media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu)?”.

Suspendă judecata cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile.

Cu drept de recurs pe toată durata suspendării judecării.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților prin intermediul grefei instanței, la 16.12.2024.

Președinte,

.....

Asistenți judiciari,

...../.....

Grefier,

.....

Red. / Tehnored.